

Beantwoording technische vragen D66

Agendapunt	Vraag	Antwoord
7. Zomernota 2026	Solido; We zien de stijgende kosten, als een risico. We vinden het dan ook belangrijk dat er, via het aparte agendapunt van solido, goed onderzoek plaatsvindt wat de reden is van fluctuatie en wat solido aanpast zodat er een structurele verbetering plaatsvindt zodat we niet verrast worden.	De kostenontwikkeling van Solido bestaat grotendeels uit stijgende licentiekosten (Microsoft). Om meer inzicht te verkrijgen in de achterliggende oorzaken zal, cf. beschreven in de zienswijze, Solido uiterlijk in juli 2026 een aanvullende notitie aanbieden. In deze notitie wordt nader ingegaan op de kostenontwikkeling, de verschillen tussen eerdere ramingen en actuele begrotingen, de mogelijkheden om kosten te beheersen en scenario's voor de verdere ontwikkeling van de begroting. Het college verwacht dat hiermee tevens invulling wordt gegeven aan de wens om de voorspelbaarheid van de financiële huishouding van Solido te vergroten.
7. Zomernota 2026	Wet Open Overheid: - Waarom lukt het niet om met intern personeel de verzoeken te behandelen? - Welke structurele oplossing wordt voorbereid? - Over hoeveel WOO-verzoeken spreken we en hoe vergelijkt dat met vergelijkbare gemeentes? - Wat zijn de aanleidingen voor een groei in WOO-verzoeken?	- Wet Open Overheid: - Waarom lukt het niet om met intern personeel de verzoeken te behandelen? Antwoord: Dit lukt niet door enerzijds een toename van de Woo-verzoeken en anderzijds door uitval van 2 medewerkers belast met de afhandeling van de Woo-verzoeken. - Welke structurele oplossing wordt voorbereid? Antwoord: Voor Woo-verzoeken wordt ingezet op verbetering van informatiebeheer en digitalisering via de inrichting van een platform, zodat verzoeken efficiënter kunnen worden afgehandeld en externe ondersteuning zoveel mogelijk wordt

	• Welke transparantie denkt de wethouder te kunnen introduceren om het aantal WOO-verzoeken te verminderen?	beperkt. Daarnaast is uitbreiding van het Woo team noodzakelijk gelet op de structurele toename van de Woo-verzoeken. • Over hoeveel WOO-verzoeken spreken we en hoe vergelijkt dat met vergelijkbare gemeentes? Antwoord: Er is sprake van een landelijke groei in aantallen, die ook zichtbaar is op Parkstadniveau. Sinds de invoering van de Woo is er sprake van een toename van 47% van Woo-aanvragen bij onze gemeente. Daarnaast zien we een stijging in complexiteit en omvang van de aanvragen. Landelijk geldt het volgende: <i>Uit landelijk onderzoek blijkt dat de kosten € 74 miljoen hoger zijn dan wat de gemeenten in 2024 in het gemeentefonds hebben gekregen voor de Wet open overheid.</i> - o Wat zijn de aanleidingen voor een groei in WOO-verzoeken? Antwoord: Onze maatschappij verandert. De Woo wordt gebruikt voor verschillende doeleinden, waaronder juridische conflicten, en niet alleen voor openbaarmaking van overheidsinformatie. • Welke transparantie denkt de wethouder te kunnen introduceren om het aantal WOO-verzoeken te verminderen? Antwoord: Het verminderen van aantal Woo-verzoeken is niet per definitie direct te linken aan meer transparantie. Er is sprake van landelijke en autonome ontwikkeling deels mogelijk ingegeven door gebruik van AI en bekendheid van mogelijkheid die de Woo biedt.
--	---	---

7. Zomernota 2026	Historisch Goud: • Worden er nog meer financiële tegenvallers verwacht ivm achterstallig onderhoud? • Zo ja, kan daar inzicht over gegeven worden? • Waarom is ervoor gekozen om systemen welke onderhoud/vervanging nodig hebben niet af te schrijven of budget te reserveren?	De zomernota geeft de meest recente inzichten weer. Mochten er in de loop van het jaar nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden dan houden wij u daarvan op de hoogte bij de Novembernota. Conform onze financiële verordening schrijven wij niet af op uitgaven onder de € 50.000. In het verleden bood de exploitatie ruimte om noodzakelijke onderhouds- en vervangingsinvesteringen binnen de reguliere bedrijfsvoering op te vangen. Er was daardoor geen directe noodzaak om hiervoor aanvullende budgetten of reserveringen te vormen. De situatie is inmiddels veranderd. Enerzijds zijn de kosten voor onderhoud, vervanging en investeringen de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen als gevolg van prijsontwikkelingen in de markt. Anderzijds doet zich op dit moment de situatie voor dat meerdere vervangingsopgaven in dezelfde periode samenkomen. Deze combinatie van hogere kosten en een piek in de vervangingsbehoefte maakt dat de beschikbare financiële ruimte niet langer toereikend is om deze uitgaven volledig binnen de reguliere exploitatie op te vangen.

7. Zomernota 2026	Hulp bij Huishouden: • Welke oorzaken zijn er voor de aanzuigende werking? • Heeft de wethouder oplossingen om de aanzuigende werking te verminderen?	Enerzijds heeft het afschaffen van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in 2019 gezorgd voor een toename van het aantal aanvragen HbH. Voor Heerlen, waarbij procentueel veel meer mensen een lager inkomen hebben (en daardoor kwijtschelding van de EB vaker aan de orde was), was de financiële impact echter minder groot dan in de rijkere gemeenten. Anderzijds bereiken wij pas in 2040-2045 het hoogtepunt van de vergrijzing door de babyboomgeneratie. Er zijn dus ook veel meer ouderen die een beroep moeten doen op huishoudelijke ondersteuning, omdat ze het zelf niet meer kunnen. De HbH activiteit "strijken" is een algemene voorziening geworden en voor de overige "wasverzorging" betalen cliënten sinds 2025 een extra eigen bijdrage. Sinds 1-1-2026 hanteren wij het HHM normeringskader. Dat betekent dat er minder minuten geïndiceerd worden voor taken, ten opzichte van het oude CIZ protocol. Alle lopende indicaties zijn of worden geherïndiceerd, waarbij veel cliënten minder tijd krijgen voor dezelfde taken. Dat betekent een afname van kosten. Dit kader is juridisch getoetst en wordt al langer toegepast door gemeenten. Per 1-6-2026 zijn we gestart met een pilot verlengde intake Hulp bij het Huishouden. Deze pilot loopt voor een jaar. Hierbij draait een intaker van Meander/Zesta zes weken mee bij de cliënt, voor 2 uur per week. De bedoeling is dat hiermee meer inzicht wordt verkregen in wat iemand nog zelf kan (met ondersteuning) en wat echt niet meer lukt. Ook wordt dan onderzocht wat de partner nog kan en of evt. uitwonende kinderen kunnen ondersteunen bij (een deel van) de huishoudelijke taken. Ook wordt bekeken welke hulpmiddelen ingezet kunnen worden, waardoor cliënt meer taken zelf kan uitvoeren. Het doel is dat iemand meer in zijn eigen kracht wordt gezet, met als uitgangspunt dat we alleen nog taken overnemen die iemand niet zelf, of met behulp van netwerk/hulpmiddelen kan uitvoeren. Bij omliggende gemeenten is deze pilot succesvol gebleken en heeft het bovendien een
--------------------------	---	---

		besparing opgeleverd. Hiermee kan ze zorg ingezet worden waar het het hardst nodig is. Na die zes weken zal een vaste huishoudelijke hulp starten met een duidelijk overzicht welke taken overgenomen dienen te worden en welke taken nog zelf uitgevoerd kunnen worden. Het doel is het optimaal benutten van huishoudelijke hulpen omdat het ook steeds een grotere uitdaging is om voldoende zorgend personeel te vinden, want ook hierin is een vergrijzing merkbaar. Daarnaast zal per 1-1-2028 weer de inkomensafhankelijke eigen bijdrage worden ingevoerd. Maar zoals eerder benoemd zal dit voor Heerlen naar verwachting niet leiden tot een grote besparing/afname van het aantal cliënten dat gebruik maakt van huishoudelijke ondersteuning.
7. Zomernota 2026	Participatiewet BUIG lasten PM • Welke concrete maatregelen worden in 2026 genomen om deze structurele groei van kosten te remmen? • Wat is het realistisch meerjarenpad? • Wat gebeurt er als de landelijke maatregelen (2028/2029) opnieuw uitgesteld worden?	<u>Welke concrete maatregelen worden in 2026 genomen om deze structurele groei van kosten te remmen?</u> Met de brede interventies wonen/werken van dit College wordt een daling verwacht van het aantal inwoners dat bijstand ontvangt en de bijbehorende kosten. <u>Wat is het realistisch meerjarenpad?</u> Een realistisch meerjarenpad is op dit moment nog niet te geven. In de november- en zomernota (2027) houden wij u op de hoogte van de ontwikkelingen. <u>Wat gebeurt er als de landelijke maatregelen (2028/2029) opnieuw uitgesteld worden?</u> Het is niet helemaal duidelijk wat met deze vraag wordt bedoeld.

		Wellicht doelt de vragensteller op het (aangekondigde/ verwachte) Ravijnjaar? Omdat het nog niet helemaal duidelijk is wat dit zal betekenen, is het niet mogelijk om te anticiperen op een hypothetisch scenario.
8. Jaarrekening 2025	Welke plannen heeft de wethouder om de weerbaarscapaciteit te vergroten?	Het college ziet op dit moment geen aanleiding om aanvullende maatregelen te treffen die specifiek gericht zijn op het vergroten van de weerstandscapaciteit. De ratio weerstandsvermogen bedraagt momenteel 1,0 en bevindt zich daarmee binnen de door de raad vastgestelde bandbreedte van 0,8 tot 1,2. Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit in voldoende mate aansluit bij de geïnterpreteerde financiële risico's. Het college blijft de ontwikkeling van risico's, reserves en het weerstandsvermogen monitoren via de reguliere planning- en controlcyclus. Het college onderschrijft het belang van een voldoende weerstandscapaciteit om financiële risico's op te kunnen vangen. Bij de komende begrotingsbehandeling zullen wij blijven beoordelen of de beschikbare weerstandscapaciteit in verhouding staat tot de geïnterpreteerde risico's binnen het vastgestelde kader.
9. Onderzoek Rekenkamer Toegankelijk stemmen in Heerlen	Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat de verbeterpunten daadwerkelijk verbeterd worden?	In het rapport van de Rekenkamer zijn meerdere verbeterpunten naar voren gekomen met betrekking tot de toegankelijkheid van stemlokalen in Heerlen. Het onderzoek, dat bij de Tweede Kamerverkiezingen op 29 oktober 2025 is uitgevoerd, toont gelukkig aan dat veel stemlokalen goed toegankelijk zijn. Door het verkiezingsteam binnen gemeente Heerlen is reeds bij de gemeenteraadsverkiezing op 18 maart 2026 opvolging gegeven aan verschillende verbeterpunten. Denk hierbij aan het creëren van vaste of tijdelijke gehandicaptenparkeerplaatsen, extra aandacht voor de inrichting

		van de stemlokalen, de aanwezigheid van hulpmiddelen, bijvoorbeeld een leesloep met verlichting in elk stemlokaal, het beschikbaar stellen van de stemmal inclusief audio ondersteuning voor (met name) blinden en slechtzienden, zodat zij toch zelfstandig hun stem kunnen uitbrengen, et cetera. Daar staat tegenover dat we als gemeente ook afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van stemlokalen die veelal in beheer zijn door derden. Toegankelijkheidsproblemen als gevolg van bijvoorbeeld grotere hoogteverschillen, zijn niet, dan wel niet zo makkelijk op te lossen. Denk bijvoorbeeld aan de ligging van het Cultuurhuis, gelegen aan de Sittarderweg te Heerlen. Om het gebouw te kunnen betreden moet een flink hoogteverschil overbrugd worden. We zijn op meerdere plekken afhankelijk van het aanbod aan stembureaulocaties in de wijken, waarbij de alternatieven veelal niet voor het oprapen liggen. We vinden het van groot belang dat alle kiezers, waaronder ook de kiezers met een fysieke beperking, een ruim aanbod krijgen aan stembureaulocaties waar ze hun stem kunnen gaan uitbrengen. Sommige lokalen zijn echter niet voor 100% toegankelijk te maken. Het schrappen van een dergelijk lokaal, zonder vervangende locatie in de betreffende wijk, betekent ook dat alle kiezers moeten kiezen voor een ander stemlokaal. Dit kan vervolgens weer leiden tot extra drukte, wat onder meer ook de toegankelijkheid niet ten goede komt. Waar verbeterpunten naar redelijkheid opgepakt kunnen worden zal dit gebeuren en dit zal door het verkiezingenteam bij elke verkiezing opnieuw geëvalueerd worden en bijgestuurd waar nodig. Dit zal waar nodig ook worden afgestemd met de portefeuillehouder. Bovendien zal naar de kiezer duidelijk gecommuniceerd worden als een stemlokaal toch niet volledig toegankelijk gemaakt kan worden, zodat de kiezer hiervan op de hoogte is en de keuze kan maken voor een ander geschikt stemlokaal.
--	--	--

		(zie ook bijlage)
14. Zienswijze bijgestelde begroting 2026 en begroting 2027 - meerjarenraming 2027-2030 van GR Het Gegevenshuis	Kan de wethouder meer inzicht geven in de mogelijke plannen om diensten aan te bieden aan de eilanden Bonaire, St. Eustatius en Saba? En kan er door de wethouder toegezegd worden dat de focus van de GR ook de regio hier is, ipv overzees met potentieel grote reiskosten.	Op dit moment is er sprake van een opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het opstellen van een plan van aanpak voor de opbouw van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) op de BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba). Verder zijn er op dit moment geen concrete ontwikkelingen of aanvullende dienstverlening voorzien. De kosten van deze opdracht worden volledig gedekt door het ministerie. De uitvoering ligt bij een externe partij, waardoor er geen uitvoeringskosten voor Het Gegevenshuis ontstaan. Voor het college staat voorop dat Het Gegevenshuis primair is opgericht ten behoeve van de deelnemende gemeenten en de regionale samenwerking. Eventuele opdrachten buiten de regio mogen niet ten koste gaan van de dienstverlening aan de deelnemers en mogen niet leiden tot aanvullende lasten voor de deelnemende gemeenten.
15. Zienswijze begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 van GR WOZL en GR WSP Parkstad	Deze nieuwe begroting en meerjarenraming is wel heel erg positief voor Heerlen tov vorig jaar, is de wethouder er zeker van dat de nieuwe raming realistisch is?	Ja, de ramingen van WOZL en WSP zijn realistisch. Daarnaast passen WOZL en WSP hun begrotingen in de loop van het jaar via een 1e en 2e begrotingswijziging aan zodat nieuwe ontwikkelingen ook tijdig in de begroting aangepast worden.
16. Zienswijze GR Solido	Kan de wethouder inzicht geven hoe Solido de vraag vanuit de	Solido heeft digitale soevereiniteit nadrukkelijk als aandachtspunt opgenomen in haar begroting en toekomstige strategievorming. Daarbij wordt gekeken

jaarrekening 2025 en zienswijze op bijgestelde begroting	samenleving voor meer eigen/Europese autonomie tegemoet gaat komen? • Gezien de aankomende notitie is het belangrijk dat er richting toekomst naar de voorspelbaarheid van de financiële huishouding gekeken wordt, we zien in de komende notitie dan ook graag antwoord op welke methode solido en het college de voorspelbaarheid realiseert de komende jaren.	naar een passende balans tussen continuïteit, veiligheid, wet- en regelgeving en het beperken van afhankelijkheden van individuele leveranciers. Daarbij sluit Solido zoveel mogelijk aan bij ontwikkelingen die landelijk en binnen de gemeentelijke sector plaatsvinden. Gezien de beschikbare financiële middelen, kennis en capaciteit is het voor individuele gemeenten en gemeenschappelijke regelingen niet realistisch om zelfstandig alternatieven te ontwikkelen. Daarom wordt nadrukkelijk gekeken naar initiatieven van het Rijk, de VNG, andere gemeenten en samenwerkingsverbanden. De verdere uitwerking hiervan maakt onderdeel uit van de strategische visie die Solido in 2026 opstelt.
--	---	--

Bijlage

Onderzoek Rekenkamer naar toegankelijkheid van stembureau locaties in Heerlen

De Rekenkamer onderzocht tijdens de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober 2025 of inwoners met een lichamelijke beperking zelfstandig hun stem konden uitbrengen. Aanleiding hiervoor zijn de wettelijke eisen uit de Kieswet en het VN-Verdrag Handicap, die voorschrijven dat stemlokalen toegankelijk moeten zijn voor mensen met een beperking.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek richtte zich op:

- De fysieke toegankelijkheid van de stemlokalen.
- De informatievoorziening aan kiezers over toegankelijkheid.
- De juistheid en volledigheid van die informatie.
- De informatievoorziening aan de gemeenteraad.

Van de 45 stemlocaties in Heerlen werden 27 locaties bezocht en beoordeeld aan de hand van landelijke toegankelijkheidscriteria. Daarbij werd gekeken naar:

1. **Bereikbaarheid** (kunnen kiezers zelfstandig bij het gebouw komen?);
2. **Betreedbaarheid** (kunnen zij zelfstandig het stemlokaal bereiken?);
3. **Bruikbaarheid** (kunnen zij zelfstandig gebruikmaken van de stemfaciliteiten?).

Organisatie en informatievoorziening

De gemeente besteedde expliciet aandacht aan toegankelijkheid bij de keuze van stemlocaties en de instructie van stembureauleden. Op diverse locaties werden studenten van Vista ingezet om kiezers te ondersteunen. De toegankelijkheid van stemlokalen werd gepubliceerd via de gemeentelijke website en andere verkiezingsplatforms. De gemeenteraad werd vooraf geïnformeerd over vier locaties die niet volledig toegankelijk waren. Dit lag aan factoren die niet aangepast konden worden (gebouw ligt bijvoorbeeld veel hoger dan het straatniveau en kent daarom een hellingbaan).

Belangrijkste bevindingen

Bereikbaarheid

- **11 van de 27 onderzochte locaties** voldeden volledig aan alle criteria voor bereikbaarheid.
- Bewegwijzering was doorgaans goed geregeld.
- Bij **13 locaties ontbrak een gehandicaptenparkeerplaats** binnen de gestelde afstand.
- Op meerdere locaties waren hoogteverschillen, hellingen of obstakels aanwezig die de toegankelijkheid beperkten.

Betreedbaarheid

- **5 van de 27 locaties** voldeden volledig aan alle criteria voor betreedbaarheid.
- Meerdere locaties hadden drempels, beperkte manoeuvreerruimte of niet-automatische deuren.
- De inpandige routes waren meestal voldoende breed en obstakelvrij, maar niet overal duidelijk aangegeven.

Bruikbaarheid

- **10 van de 27 locaties** voldeden volledig aan alle criteria voor bruikbaarheid.
- Vrijwel overal was een laag stemhokje aanwezig.
- Op verschillende locaties ontbraken stoelen of stoelen met armleuningen.
- In enkele stemlokalen ontbrak een leesloep of werkte deze niet.

Totaalbeeld

- Slechts **3 van de 27 onderzochte stemlocaties** voldeden aan alle toegankelijkheidscriteria.
- Een aantal locaties week slechts op kleine punten af en was daardoor nog steeds goed bruikbaar.
- Veel tekortkomingen konden met relatief eenvoudige aanpassingen worden opgelost.

Positieve bevindingen

- Alle onderzochte locaties beschikten over een toilet; 20 locaties hadden bovendien een gehandicaptentoilet.
- Op het gemeentehuis was een stemmal beschikbaar voor kiezers met een visuele beperking.
- De inzet van Vista-studenten werd als zeer behulpzaam en positief ervaren.

Conclusie

De gemeente Heerlen heeft aantoonbaar aandacht besteed aan de toegankelijkheid van stemlokalen en de ondersteuning van kiezers met een beperking. Tegelijkertijd blijkt uit het onderzoek dat slechts een beperkt aantal stemlocaties volledig voldoet aan alle landelijke toegankelijkheidseisen. Dit komt met name doordat de meeste locaties eigendom zijn van derden en dus niet door de gemeente worden beheerd. Aanpassingen aan de toegankelijkheid zijn dan in beginsel ook niet aan de gemeente om uit te voeren. Daar waar wel aanpassingen gedaan kunnen worden aan toegankelijkheid, betreedbaarheid en bruikbaarheid, daar is of zal ook opvolging gegeven worden aan de aanbevelingen vanuit het rapport van de Rekenkamer. Bij de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen is hier al volop werk van gemaakt en zijn onder meer extra gehandicaptenparkeerplaatsen gecreëerd, extra stoelen geplaatst, extra bewegwijzering, extra leesloepen met verlichting verzorgd, et cetera. Dit blijven we elke nieuwe verkiezing opnieuw screenen en proberen dit dan ook telkens weer te verbeteren.